

1. Informacja o stanie i strukturze bezrobocia w 2003 roku w rejonie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Kolbuszowej	2
1.1. Poziom bezrobocia	2
1.1.1. Stan liczby bezrobotnych	2
1.1.2. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych	4
1.1.3. Ilość osób pracujących oraz niepracujących przed zarejestrowaniem	5
1.1.4. Rejestrowane bezrobocie na wsi	5
1.1.5. Zmiany w poziomie bezrobocia w 2003 roku	7
1.2. Struktura bezrobocia	9
1.2.1. Absolwenci	9
1.2.2. Kobiety	10
1.2.3. Bezrobotni bez prawa do zasiłku	11
1.2.4. Bezrobotni według wieku	11
1.2.5. Bezrobotni wg stażu pracy	12
1.2.6. Uprawnieni do zasiłku przedemerytalnego	13
1.2.7. Uprawnieni do świadczenia przedemerytalnego	13
1.2.8. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	14
1.2.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę	15
1.2.10. Osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu	16
2. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	17
2.1. Szkolenia i przekwalifikowania	20
2.2. Prace interwencyjne	23
2.3. Roboty publiczne	25
2.4. Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	27
2.5. Aktywizacja zawodowa absolwentów	29
2.6. Umowy absolwenckie	30
3. Inne działania służące aktywizacji zawodowej bezrobotnych	34
3.1. Pośrednictwo Pracy	34
3.1.1. Oferty pracy i skierowania do pracy	34
3.2. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	37
3.2.1. Porady grupowe	38
3.2.2. Absolwenci	39
3.2.3. Informacja zawodowa	39
3.2.4. Młodzież szkolna	39
3.3. Poziom i struktura wydatków z Funduszu Pracy	40
3.4. Instytucjonalna obsługa rynku pracy	42
3.4.1. Referat ewidencji świadczeń	42
3.4.2. Referat pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego	44
3.4.3. Referat Instrumentów Rynku Pracy i Szkolenia Bezrobotnych	44
3.4.4. Dział Finansowo-Księgowy	45
3.4.5. Dział Organizacyjno-Administracyjny	46

1. Informacja o stanie i strukturze bezrobocia w 2003 roku w rejonie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Kolbuszowej

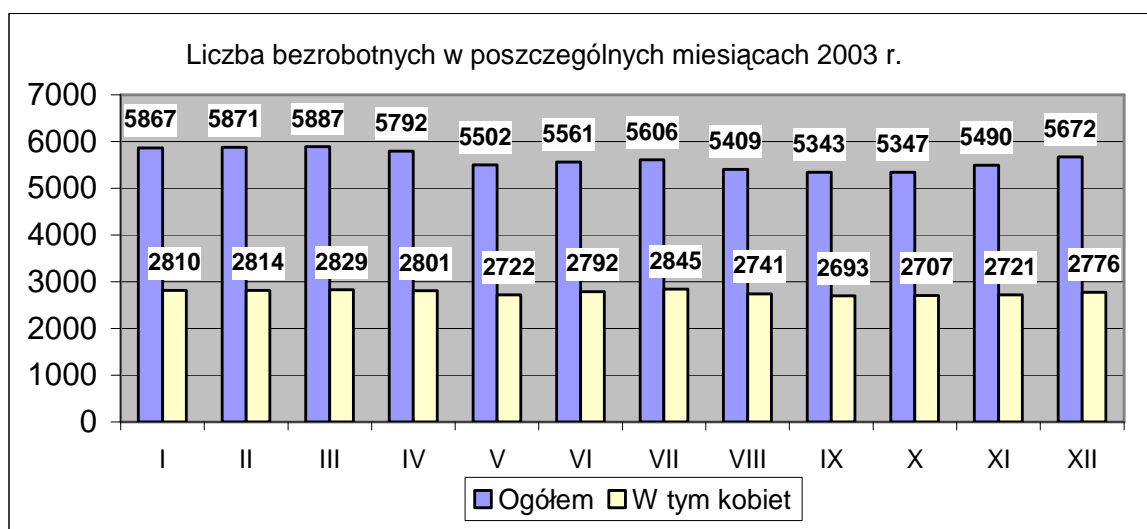
1.1. Poziom bezrobocia

1.1.1. Stan liczby bezrobotnych

Na dzień 31 grudnia 2003r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej zarejestrowanych było 5672 bezrobotnych. W tej liczbie było 2776 kobiet, co stanowi 48,9 % ogółu bezrobotnych. W stosunku do końca 2002 roku ilość bezrobotnych zmniejszyła się o 86 osób tj. o 1,4 % , w tym liczba kobiet o 19 osób tj. o 0,6 %.

Poniższa tabela oraz wykres ilustrują stan liczby bezrobotnych na przestrzeni całego ubiegłego roku z podziałem na poszczególne miesiące.

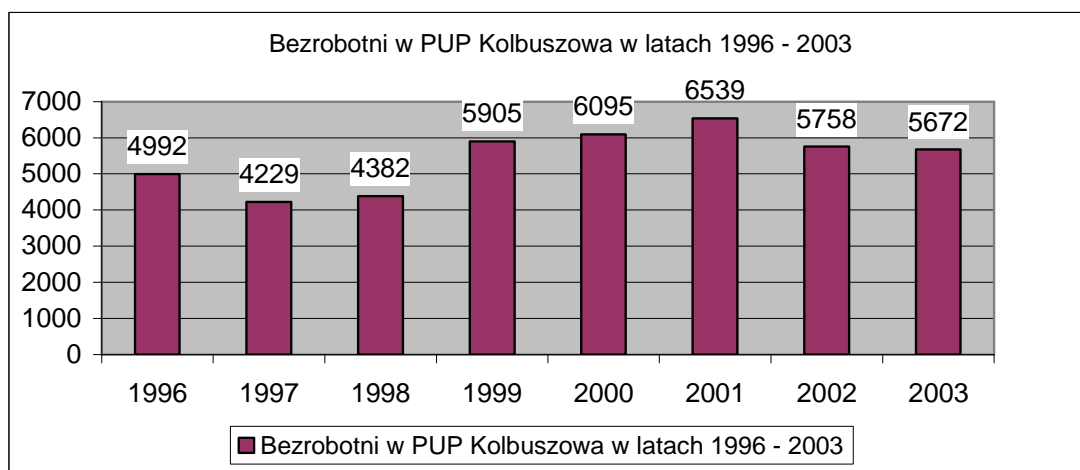
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ogółem	5867	5871	5887	5792	5502	5561	5606	5409	5343	5347	5490	5672
W tym kobiet	2810	2814	2829	2801	2722	2792	2845	2741	2693	2707	2721	2776

Jak widać na wykresie liczba bezrobotnych na przestrzeni roku ulegała pewnym wahaniom, w pierwszym kwartale utrzymywał się wysoki poziom bezrobocia. W miesiącu maju następuje znaczny spadek liczby bezrobotnych sygnalizujący tendencję spadkową w następnych miesiącach.

Porównując stan obecny do liczby osób bezrobotnych na przestrzeni ośmiu ostatnich lat tj. 1995-2002r. zauważyć należy, że do roku 1997 liczba bezrobotnych stale malała. Od 1998r. następował wzrost liczby osób bezrobotnych, w dniu 31.12.2001r. liczba bezrobotnych

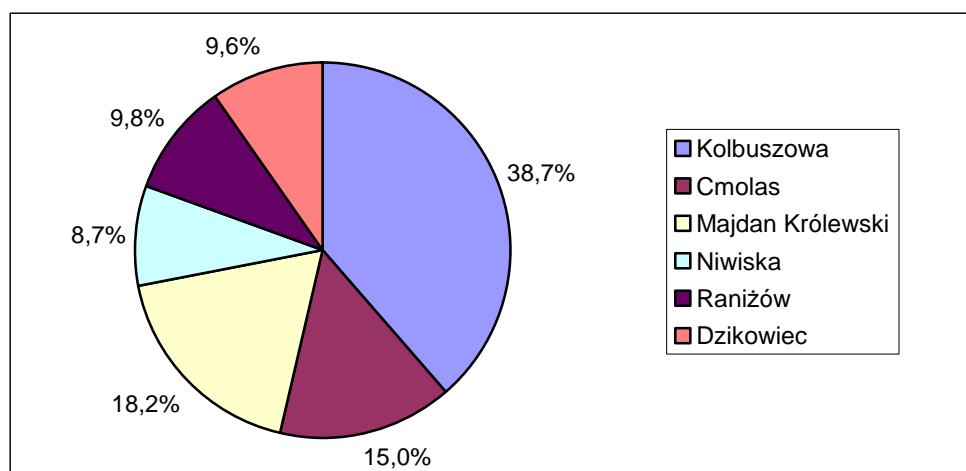
wynosiła 6539, a następnie zaczęła spadać by osiągnąć na koniec roku 2003 wielkość 5672 osób. Główną przyczyną wzrostu bezrobocia w ostatnich latach były zmiany administracyjne w 1999r. i włączenie gminy Majdan Królewski do rejonu działania tutejszego Urzędu. Poniższy wykres ilustruje stan bezrobotnych na przestrzeni ośmiu ostatnich lat tj. 1996-2003.

1.1.2. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych

Nazwa	Razem	W tym kobiety	%
Kolbuszowa	2195	1143	38,70
Cmolas	853	419	15,04
Majdan Królewski	1031	482	18,18
Niwiska	492	242	8,67
Raniżów	557	245	9,82
Dzikowiec	544	245	9,59
Ogółem	5672	2776	100,00

Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach 2003r.

Stopa bezrobocia w rejonie działania Powiatowego Urzędu Pracy wyniosła na koniec roku 2003 – 17% - w stosunku do roku ubiegłego nastąpił spadek o 0,2%. Największy udział bezrobotnych w ogólnej liczbie występuje w mieście i gminie Kolbuszowa – 38,7% oraz w gminie Majdan Królewski – 18,2%, najmniejszy zaś w gminie Niwiska – 8,7%. W porównaniu do roku poprzedniego 2002, nie było większych zmian w liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych gminach.

1.1.3. Ilość osób pracujących oraz niepracujących przed zarejestrowaniem

Liczba bezrobotnych	IV kwartał 2002 r.	I kwartał 2003 r.	II kwartał 2003 r.	III kwartał 2003 r.	IV kwartał 2003 r.	Dynamika w 2003 r.	
						Rok	IV kw.
Poprzednio pracujący	4859	4332	4083	3823	4041	83	106
Niepracujący dotychczas	1680	1555	1478	1520	1631	97	107

Z powyższej tabeli wynika, że ilość osób pracujących przed zarejestrowaniem w ciągu 2003 roku zmniejszyła się o 818 osób – (dynamika 83), natomiast w stosunku do poprzedniego kwartału liczba ta wzrosła o 218 osób - dynamika wyniosła 106.

Liczba osób niepracujących dotychczas zmniejszyła się o 49 osób w porównaniu do roku 2002 – (dynamika 97). Powyższe wartości pokazują, że mamy do czynienia z tendencją zmniejszania się grupy osób bez żadnego doświadczenia zawodowego jak i osób poprzednio pracujących.

1.1.4. Rejestrowane bezrobocie na wsi

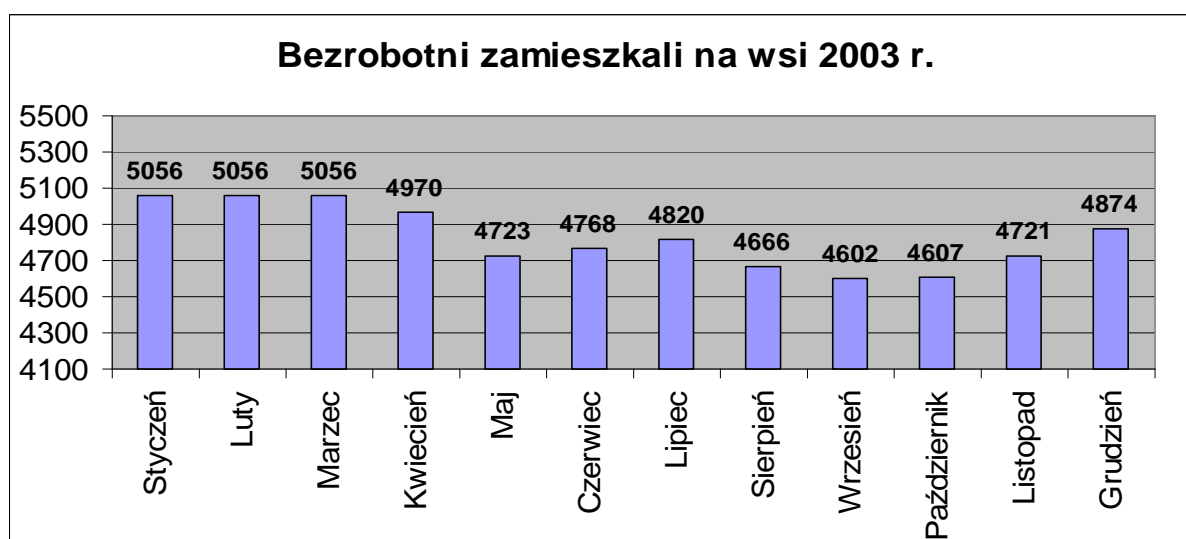
Na koniec 2003 roku zarejestrowanych było 4874 osób zamieszkałych na wsi (w tym 2350 kobiet), co stanowi 86% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Pozostałe 14% to bezrobotni zamieszkali na terenie miasta Kolbuszowa, 48% populacji zamieszkałej na wsi stanowią kobiety.

Z ogólnej liczby 4874 osób zamieszkałych na wsi tylko 774 osoby posiada gospodarstwo rolne (do 2 ha przeliczeniowych), co stanowi 16% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W stosunku do roku 2002 nastąpił, więc spadek osób bezrobotnych zarejestrowanych posiadających gospodarstwo o 1%. W przeciągu całego 2003 roku zarejestrowało się 3442 osoby zamieszkujące na wsi, co stanowi 83% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie. W stosunku do końca 2002 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi wzrosła o 96 osób (tj. o 3%).

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2003 roku zamieszkuje na terenie Gminy Kolbuszowa - 2195 osób, najmniej natomiast na terenie Gminy Niwiska - 492 osób.

Bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowią 91% ogółu zarejestrowanych. W 2002 roku wielkość ta wynosiła 82%.

W ciągu 2003 roku ilość bezrobotnych zamieszkałych na wsi spadła – od 5056 osób w miesiącu styczniu do 4768 w miesiącu czerwcu by pod koniec roku w grudniu 2002 osiągnąć wielkość 4874. Przyczyniły się do tego prace polowe będące powodem nie zgłaszania się bezrobotnych do potwierdzania gotowości do podjęcia pracy i tym samym wykreślanie tych osób z ewidencji oraz podejmowanie prac sezonowych.

1.1.5. Zmiany w poziomie bezrobocia w 2003 roku.

Napływ i odpływ bezrobotnych w 2003 r.

Miesiąc	Nowo rejestrowani			Wyrejestrowani		
	Ogółem	Z prawem do zas.	Bez prawa do zas.	Ogółem	Podjęcie pracy	Nie potwierdzenie gotowości
Styczeń	355	115	240	246	98	120
Luty	240	57	183	236	76	142
Marzec	293	89	204	277	127	121
Kwiecień	297	95	202	392	225	122
Maj	211	55	156	501	234	190
Czerwiec	429	75	354	370	178	161
Lipiec	440	106	334	395	168	181
Sierpień	322	66	256	519	251	196
Wrzesień	366	95	271	432	197	191
Październik	454	104	350	450	213	196
Listopad	358	103	255	215	98	109
Grudzień	361	120	241	179	72	98
Razem	4126	1080	3046	4212	1937	1827

W roku 2003 zarejestrowano ogółem 4126, czyli o 113 osób bezrobotnych więcej niż w 2002 roku. W wymienionym okresie wyłączono z ewidencji 4212 bezrobotnych tj. o 582 mniej niż w 2002 roku, czyli „odpływ” bezrobotnych był o 86 osób większy niż „napływ” /w roku poprzednim „odpływ” był większy o 781 osoby. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowano w miesiącach:

- lipcu - 440 osób;
- października - 454 osób;

Tak duża liczba osób nowo rejestrowanych w miesiącu lipcu była spowodowana rejestrowaniem się absolwentów szkół średnich i wyższych, zaś w październiku związana była głównie z rejestrowaniem się bezrobotnych po pracach sezonowych.

W roku 2003 rejestrowano średnio 344 bezrobotnych miesięcznie, w poprzednim roku liczba ta wyniosła 334 – i jest o 10 osób mniejsza.

Wśród wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w 2003 roku 1937 osób podjęło pracę zawodową (o 45 osób mniej niż w 2002 r.) co stanowi 46% ogółu wyłączonych z ewidencji w 2003 r. W roku 2002 ilość ta stanowiła 40% ogółu.

Dużą grupę osób bezrobotnych, bo aż 1827 (46% wyłączonych z ewidencji) wykreślono z ewidencji z powodu braku gotowości do podjęcia pracy, ale jest to o 572 osoby mniej niż w poprzednim roku.

Stopa bezrobocia w % w poszczególnych miesiącach 2003r.

Miesiąc	Powiat	Województwo	Kraj
Styczeń	17,5	17,3	18,6
Luty	17,5	17,4	18,7
Marzec	17,6	17,2	18,6
Kwiecień	17,3	16,8	18,3
Maj	16,6	16,3	17,9
Czerwiec	16,8	16,2	17,7
Lipiec	16,9	16,1	17,7
Sierpień	16,3	16,0	17,6
Wrzesień	16,1	15,9	17,5
Październik	16,1	15,8	17,4
Listopad	16,5	16,1	17,6
Grudzień	17	16,7	18

Stopa bezrobocia w powiatach woj. Podkarpackiego w XII 2003 r.

Lp.	Powiat	Stopa bezrobocia w %
1	Bieszczadzki	27,6
2	Brzozowski	22,4
3	Dębicki	16,8
4	Jarosławski	17,5
5	Jasielski	19,7
6	Kolbuszowski	17,0
7	Krośnieński	17,4
8	Leżajski	17,4
9	Lubaczowski	18,3
10	Łańcucki	17,3
11	Mielecki	15,2
12	Niżański	20,1
13	Przemyski	16,8
14	Przeworski	14,4
15	Ropczycko-Sędziszowski	18,0
16	Rzeszowski	14,6
17	Sanocki	19,6
18	Stalowowolski	14,6
19	Strzyżowski	20,1
20	Tarnobrzeski	17,1
21	Leski	20,6
22	M. Krosno	9,5
23	M. Przemyśl	20,5
24	M. Rzeszów	9,4
25	M. Tarnobrzeg	18,5
	PODKARPACKIE	16,7

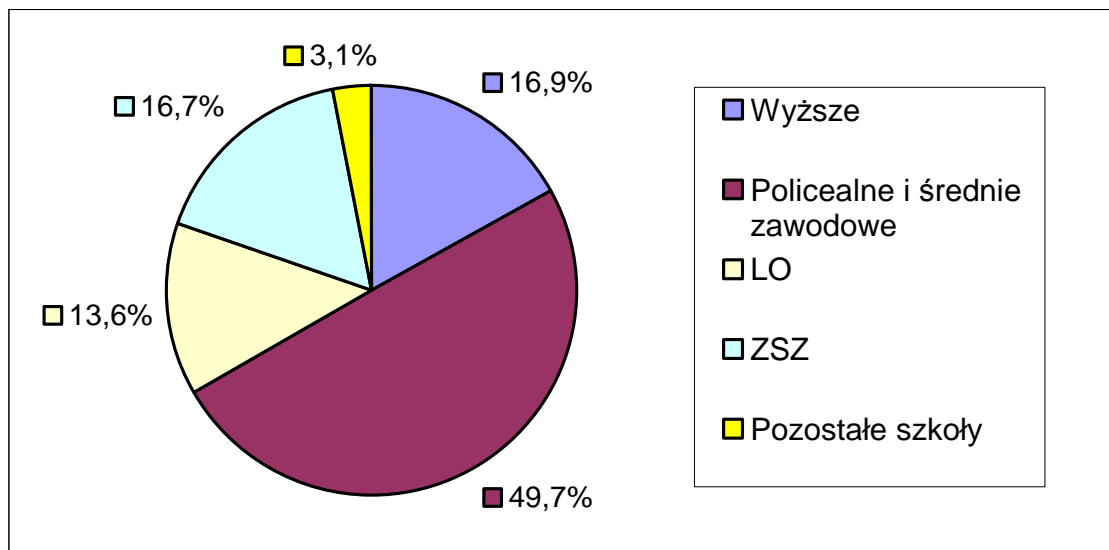
1.2. Struktura bezrobocia

1.2.1. Absolwenci

W 2003 roku zarejestrowano ogółem 872 absolwentów szkół ponadpodstawowych, co stanowi 21 % ogółu rejestrujących się bezrobotnych w tym okresie. Pracę podjęło 215 absolwentów, co stanowi 11 % ogółu wyrejestrowanych z powodu pojęcia pracy. Na koniec 2003 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej zarejestrowanych było 390 absolwentów szkół ponadpodstawowych. Liczba ta stanowi 7 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do grudnia 2002 roku ilość absolwentów jest mniejsza o 77 osób. Największy udział w ogólnej liczbie absolwentów stanowią absolwenci policealnych i

średnich szkół zawodowych - 194 osób (49,7% absolwentów) i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych - 65 osób (16,7% absolwentów).

Struktura bezrobotnych absolwentów według poziomu wykształcenia stan na koniec 2003

1.2.2. Kobiety

Według stanu na koniec grudnia 2003 roku wśród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych kobiety stanowiły 49% (2776 osób). W stosunku do analogicznego okresu 2002 roku liczba kobiet zmalała o 19 osób. Około 29% kobiet nie pracowało dotychczas, 7% to absolwentki, 5% zwolniono z przyczyn dotyczących zakładu pracy, natomiast 94% nie posiada prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Wśród ogólnej liczby zarejestrowanych absolwentów kobiety stanowią 50%, wśród absolwentów szkół wyższych - 73%, wśród absolwentów liceów ogólnokształcących – 70%, wśród absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych - 40% oraz 35% wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

Wśród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem wyższym kobiety stanowią 70%, z policealnym i średnim zawodowym - 58%, ze średnim ogólnokształcącym - 77%, z zasadniczym zawodowym - 44% i z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej - 42%.

W 2003 roku zarejestrowano ogółem 1677 kobiet (o 31 mniej niż w 2002 roku), co stanowi 41% ogółu nowo rejestrowanych bezrobotnych.

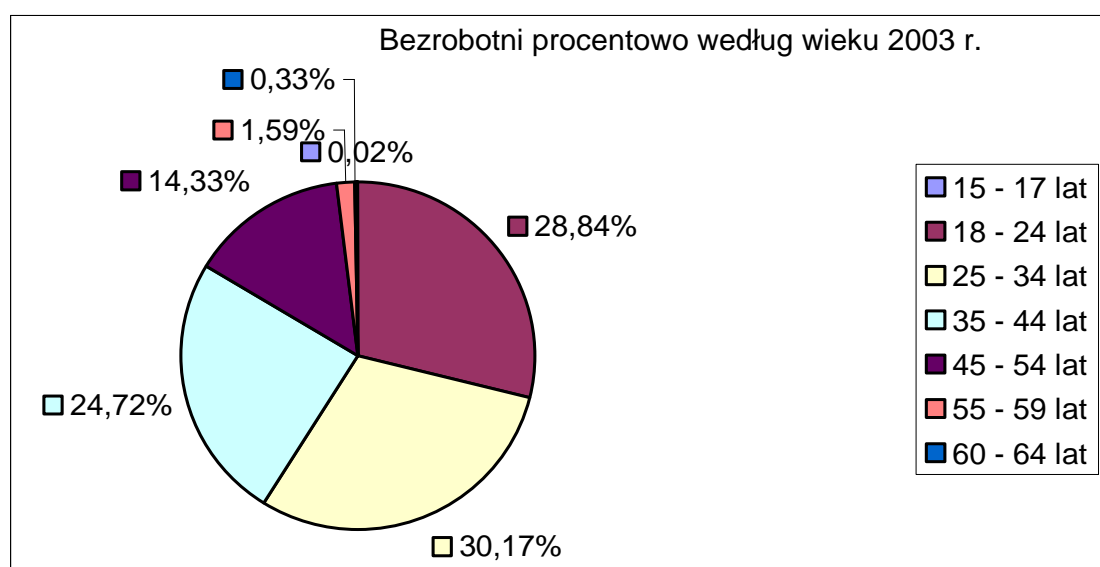
1.2.3. Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Według stanu na koniec 2003 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej zarejestrowanych było 5151 bezrobotnych bez prawa do zasiłku, co stanowi 91% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym 2776 kobiet – 94% ogółu zarejestrowanych kobiet. W stosunku do analogicznego okresu 2002 roku ilość bezrobotnych nieposiadających prawa do zasiłku wzrosła o 406 osób w tym o 171 kobiet.

1.2.4. Bezrobotni według wieku

Na koniec 2003 roku w poszczególnych przedziałach wiekowych zarejestrowanych było:

Przedział wiekowy	Ilość osób	Procent ogółu bezrobotnych
15 - 17 lat	1	0,02
18 - 24 lat	1636	28,84
25 - 34 lat	1711	30,17
35 - 44 lat	1402	24,72
45 - 54 lat	813	14,33
55 - 59 lat	90	1,59
60 - 64 lat	19	0,33

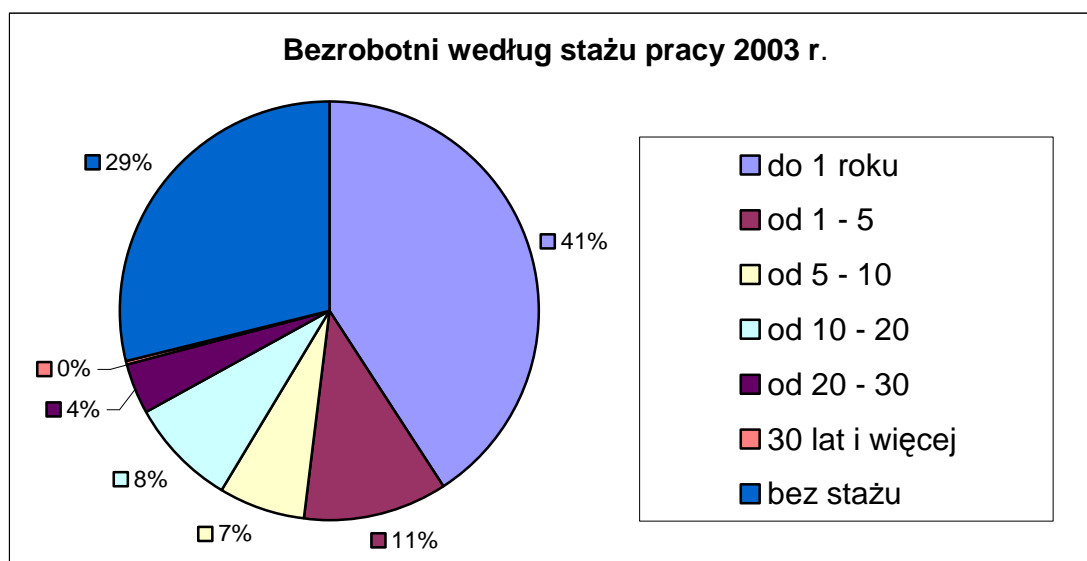

Z przedstawionych danych wynika, że najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni w wieku od 25 do 34 lat (1711 osób – 30% ogółu bezrobotnych). Drugą, również liczną grupę stanowią bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat (1636 osób, co stanowi 29 % ogółu).

1.2.5. Bezrobotni wg stażu pracy

W końcu roku 2003 najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przed zarejestrowaniem się uprzednio pracowały do 1 roku (41%). Kolejne grupy pod względem stażu pracy stanowiły osoby, które przed zarejestrowaniem się nie pracowały (29%). Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat (0,37%) oraz od 20 - 30 lat (4%). Osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat kobiety i 35 lat mężczyźni oraz wiek 50 lat kobiety, 55 lat mężczyźni, w sytuacji, gdy tracą pracę z przyczyn ekonomicznych zakładu pracy przechodzą do grupy osób uprawnionych do otrzymania świadczenia przedemerytalnego.

staż pracy	ilość	%
do 1 roku	2311	40,74
od 1 – 5	635	11,20
od 5 – 10	376	6,63
od 10 – 20	471	8,30
od 20 – 30	227	4,00
30 lat i więcej	21	0,37
bez stażu	1631	28,76

1.2.6. Uprawnieni do zasiłku przedemerytalnego

Do 31 grudnia 2001r. zasiłki przedemerytalne przysługiwały osobom posiadającym okres uprawniający do zasiłku, wynoszący 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn lub 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn, w tym, co najmniej 15 lat wykonywania prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Liczba osób zarejestrowanych przed tą datą i uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego wg stanu na 31 grudnia 2003 wynosi 347 osób w tym 148 kobiet. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2002 liczba zasiłkobiorców zmniejszyła się o 20 uprawnionych z powodu przejścia na rentę lub emeryturę.

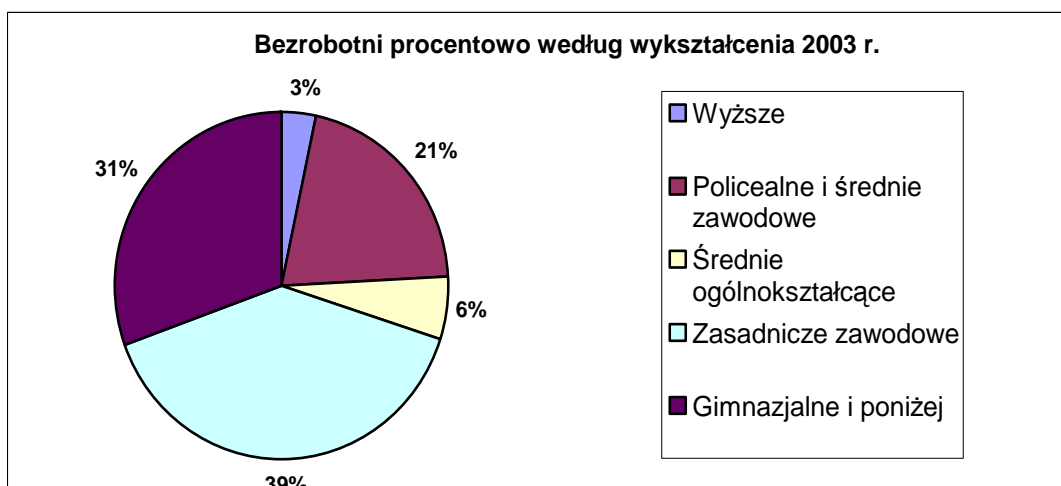
1.2.7. Uprawnieni do świadczenia przedemerytalnego

Do pobierania świadczenia przedemerytalnego, (tj. osób spełniających warunki określone w art. 37"k" Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu / tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 58 poz. 514' / wg stanu na 31.12.2003 r. uprawnionych było 344 osoby w tym 149 kobiet. W porównaniu do końca grudnia 2002r. liczba ta zwiększyła się o 82 uprawnionych.

1.2.8. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Struktura bezrobotnych według wykształcenia na dzień 31.12.2003 roku, w ogólnej liczbie 5672 bezrobotnych:

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet	%
Wyższe	193	136	3,40
Policealne i średnie zawodowe	1177	687	20,75
Średnie ogólnokształcące	328	253	5,78
Zasadnicze zawodowe	2241	978	39,51
Gimnazjalne i poniżej	1733	722	30,55

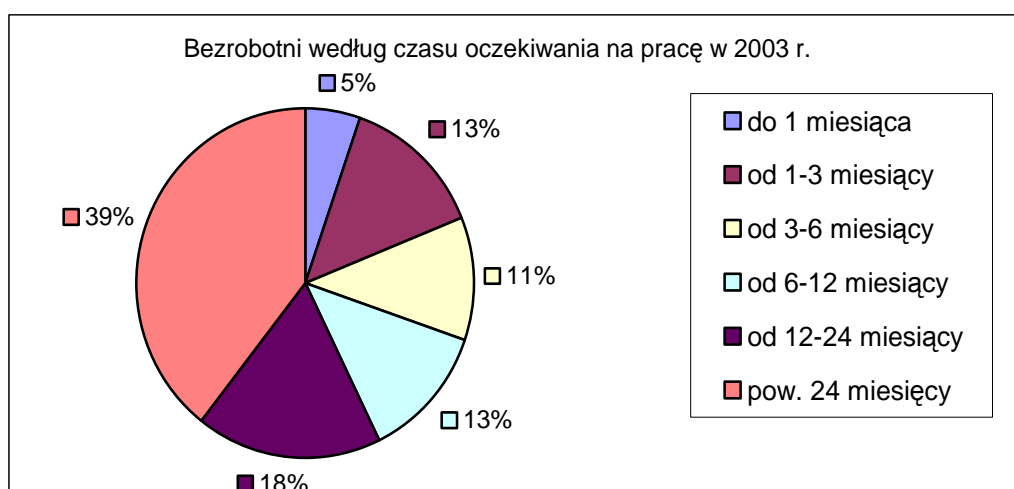
W porównaniu do końca 2002 roku nastąpiły tylko nieznaczne zmiany procentowe w poszczególnych grupach wykształcenia. Grupa osób bezrobotnych posiadająca wykształcenie policealne i średnie zawodowe powiększyła się w stosunku do roku ubiegłego o 88 osób, także zwiększyła się grupa osób posiadających wykształcenie wyższe, o 47 osób.

Jak wynika z powyższego zestawienia największy udział wśród osób zarejestrowanych posiadają bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, którym trudno podjąć pracę zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, oraz bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.

1.2.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę

Według stanu na koniec 2003 roku struktura osób bezrobotnych według czasu oczekiwania na pracę przedstawia się następująco:

Czas oczekiwania na pracę	Liczba bezrobotnych
do 1 miesiąca	305
od 1-3 miesięcy	761
od 3-6 miesięcy	649
od 6-12 miesięcy	713
od 12-24 miesięcy	1014
pow. 24 miesięcy	2230

Największą grupę stanowią bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy. Jest to grupa 2230 osób, co stanowi 39% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wzrost o 1% w porównaniu do roku 2002).

W stosunku do roku 2002 największy wzrost zanotowano w grupie osób oczekujących na pracę w przedziale od 12 do 24 miesięcy (wzrost o 41 osób), a największy spadek nastąpił w grupie osób oczekujących na pracę do 1 miesiąca (108 osób).

1.2.10. Osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu

Według stanu na dzień 31.12.2003 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej zarejestrowanych było ogółem 107 osób niepełnosprawnych, w tym 54 kobiety. Z tej ogólnej liczby 20 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Zarejestrowani niepełnosprawni to przede wszystkim osoby, które poprzednio pracowały /92 osoby/. Większość z nich zamieszkuje na wsi /94 osoby/, a 21 z nich posiada gospodarstwo rolne.

W roku 2003 zarejestrowało się 85 osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy, z czego 41 osób to kobiety.

1.2.10.1. Struktura niepełnosprawnych wg wykształcenia.

Wykształcenie	Wyższe	Średnie zaw. i policealne	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Niepełnosprawni bezrobotni	1	17	1	44	44
Niepełnosprawni poszukujący pracy	1	8	3	6	9

1.2.10.2. Struktura niepełnosprawnych wg wieku.

Przedział wiekowy	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni Poszukujący Pracy
15-17 lat	0	0
18-24 lat	4	8
25-34 lat	31	4
35-44 lat	30	3
45-54 lat	36	7
55-59 lat	6	4
60 i więcej lat	0	1

1.2.10.3. Struktura niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy.

Czas pozostawania bez pracy	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy
do 1 miesiąca	10	1
1-3 miesięcy	15	2
3-6 miesięcy	10	3
6-12 miesięcy	13	7
12-24 miesięcy	18	4
pow.24 miesięcy	41	10

1.2.10.4. Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy wg stopnia niepełnosprawności.

Stopień niepełnosprawności	Znaczny	Umiarkowany	Lekki
Niepełnosprawni Bezrobotni	3	23	81
Niepełnosprawni poszukujący pracy	4	13	10

2. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Każde Państwo dbające o dobry własny wizerunek stara się o podniesienie stopy życiowej własnego społeczeństwa. Odpowiednia polityka zatrudnieniowa jest głównym motorem napędzającym rozwój gospodarki danego kraju, a tym samym dobrem społecznym i rodzinnym poszczególnych jednostek tej społeczności. Stworzenie dobrego klimatu gospodarczego dla prywatnej przedsiębiorczości przekłada się na pozytywne efekty zatrudnienia. Przeznaczona przez Państwo część budżetu na tą pomoc stała się nieodzownym warunkiem rynku pracy, który jest kontynuowany od 1990r. Zachodzące przemiany społeczne i gospodarcze w tym okresie wymusiły pewne zmiany w tworzonej polityce zatrudnieniowej z dostosowaniem jej cały czas do przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

W 2003r. Powiat Kolbuszowski otrzymał na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu kwotę 2.720.000 zł.- W ramach tego limitu były realizowane następujące programy:

▪ Program z AWRSP I edycja z 2002r.	- 246.700 zł.-
▪ Program z AWRSP II edycja z 2003r.	- 271.300 zł.-
▪ Moja Gmina w Unii Europejskiej	- 36.000 zł.-
▪ Zielone Miejsca Pracy I edycja z 2002r.	- 13.000 zł.-
▪ Zielone Miejsca Pracy II edycja z 2003r.	- 105.000 zł.-
▪ Szansa na Pracę	- 130.300 zł.-
▪ Pierwsza Praca II edycja	- 75.000 zł.-
▪ Limit podstawowy	- 1.842.100 zł.-

Programy z AWRSP zostały wdrożone dzięki pozyskaniu na Fundusz Pracy dodatkowych środków z tejże Agencji na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizację zawodową bezrobotnych, a w szczególności absolwentów zamieszkałych na terenach wiejskich oraz małych miast. Środki z tego programu zostały przeznaczone na: roboty publiczne, prace interwencyjne, staże absolwenckie, umowy absolwenckie i pożyczki dla bezrobotnych na uruchomienie działalności gospodarczej.

Program „Moja Gmina w Unii Europejskiej” był skierowany do absolwentów, którzy odbywali staż w punktach Informacji o Unii Europejskiej rozmieszczonych na terenie każdej gminy. Miał on na celu:

- pracę przy organizowaniu i prowadzeniu gminnych Ośrodków Informacji Europejskiej,
- przybliżenie społeczności lokalnym problematyki związanej z członkostwem Polski w Unii Europejskiej poprzez bezpośrednie kontakty z mieszkańcami gminy w miejscu ich pracy, zamieszkania itp.,
- informowania społeczności gminnych na temat ich przyszłego funkcjonowania po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej,
- informowania na temat referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Absolwenci przed podjęciem stażu zostali przeszkoleni w Regionalnym Centrum Informacji o Unii Europejskiej przy Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie w zakresie prowadzonych spraw. Otrzymali również materiały.

Program „Zielone Miejsca Pracy” był skierowany głównie do:

- absolwentów Agencji, dotyczy absolwentów, członków rodzin byłych absolwentów PGR,
- absolwentów Agencji, uprzednio będących uczestnikami staży absolwenckich mogących kontynuować udział w programie w ramach robót publicznych,
- pozostali absolwenci oraz osoby długotrwale bezrobotne w wieku 18-24 lat, szczególnie z terenów wiejskich,
- pozostali długotrwale bezrobotni według kryteriów uzgodnionych z partnerami rynku pracy.

Program obejmował dwie aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu: staże absolwenckie i roboty publiczne. Staże absolwenckie były organizowane na terenie Nadleśnictw, natomiast roboty publiczne na terenie gmin za zgodą Nadleśnictw. Program miał na celu poprawę infrastruktury leśnej i ochronę środowiska.

Program „Szansa na Pracę” miał na celu przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu poprzez przywrócenie kontaktu z pracą. Miał służyć aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych poprzez możliwość uzyskania zatrudnienia oraz oddziaływania na poprawę szeroko rozumianej infrastruktury publicznej. Uczestnikami programu były osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby z których oboje z małżonków pozostają na bezrobociu, osoby studiujące w systemie zaocznym. Obejmował on dwie aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu: prace interwencyjne i roboty publiczne.

Program „Pierwsza Praca II” został skierowany do ludzi młodych, absolwentów 2003 którzy zostali skierowani na staż w celu nabycia doświadczenia zawodowego a w przyszłości stworzy im możliwość łatwiejszego startu do podjęcia pracy zawodowej.

Limit podstawowy otrzymany decyzją MGP i PS objął swoim działaniem wszystkie programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu, tj.: roboty publiczne, prace interwencyjne, szkolenia, staże absolwenckie, umowy absolwenckie, pożyczki i refundacje pracowników młodocianych w celu przygotowania zawodowego.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w 2003r zawarł 391 umów w ramach aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu które stworzyły 654 miejsca pracy. Ogółem w 2003r funkcjonowało 484 umowy, w tym 93 z roku ubiegłego które tworzyły 767 miejsc pracy, w tym 113 z roku 2002r. Był to do tej pory najlepszy rok od czasu powstania struktur Urzędów Pracy jeżeli chodzi o limit środków otrzymanych na aktywizację bezrobotnych i ilość osób skierowanych do pracy.

2.1. Szkolenia i przekwalifikowania

Aby skutecznie i aktywnie przeciwdziałać bezrobociu potrzeba do tego szeregu sposobów określanych w różnych formach. Jedną z takich form są szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Szkolenia organizowane są w celu przyuczenia do zawodu, przekwalifikowania oraz podwyższenia swoich dotychczasowych kwalifikacji mając na uwadze większą możliwość na podjęcie zatrudnienia. Osoby bezrobotne zarejestrowane w tut. Urzędzie kierowane są na dowolnie wybrane przez siebie kursy indywidualne jak również inicjowane przez Urząd Pracy kursy grupowe, z tym, że w przypadku kierowania na kursy indywidualne warunkiem jest pisemne uprawdopodobnienie wystawione przez przedsiębiorcę mówiące o możliwości zatrudnienia bezrobotnego po zdobyciu określonych przez niego uprawnień. W takim przypadku przedsiębiorca po wyrażeniu zgody zostaje związany z Urzędem Pracy oraz jednostką szkolącą tzw. umową trójstronną w efekcie, czego nie wywiązuje się z warunków postawionych przez Urząd Pracy w umowie, a działających na korzyść bezrobotnego chociażby, co do dalszego okresu zatrudnienia powoduje zwrot kosztów szkolenia przez przedsiębiorcę.

Art. 6 ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych / Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz.664 z późn. zm. / daje możliwość nie stosowania w/w Ustawy w przypadku, gdy wartość zamówienia nie przekracza 3.000, a od października 2003 r. po zmianach 6.000 EURO, dlatego w 2003 roku wszystkie kursy indywidualne jak i grupowe przeprowadzone zostały zgodnie z w/w art. tejże Ustawy.

Ogółem w 2003 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej skierował na szkolenia 81 osób, w tym 36 kobiet.

Ogólna kwota wydatkowana przez tut. Urząd w 2003 roku na szkolenia to 94.759 złotych, czyli koszt przeszkolenia jednej osoby bezrobotnej średnio, który zawiera: cenę kursu wynegocjowaną z jednostką szkolącą, koszty dojazdu na szkolenie, koszty badań lekarskich w przypadku kursów zawodowych, przysługujący ustawowo dodatek szkoleniowy w wysokości 20 % kwoty zasiłku jak również stypendium szkoleniowe w przypadku absolwentów w wysokości 60 % kwoty zasiłku za okres szkolenia wyniósł 1.169 złotych na osobę. Liczba osób kończących kursy grupowe to 65 osób, w tym 35 kobiet, natomiast kursy indywidualne ukończyło 16 osób, w tym 1 kobieta.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w 2003 roku zorganizował 4 kursy grupowe:

- „Płytkarz - posadzkarz” - 15 mężczyzn
- „Malarz budowlany” - 10 mężczyzn
- „Obsługa przedsiębiorstwa wspomagana komputerem” - 20 kobiet
- „Handlowiec” - 20 osób (w tym 15 kobiet)

Kurs, „płytkarz – posadzkarz” organizowany jest, co roku, ponieważ cieszy się dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych, jak również dużą efektywnością, bo w granicach 35 %. Umiejętności zdobyte na tym kursie osoby bezrobotne niejednokrotnie wykorzystują w pracach wykonywanych za granicą w ramach wyjazdów kontraktowych jak również na własną rękę. Osoby, które skorzystały z tego kursu to bezrobotni nieposiadający żadnego zawodu wyuczonego, bądź chcący zmienić swoje kwalifikacje ze względu na całkowity brak ofert w ich zawodach wyuczonych.

Kurs zawodowy o kierunku „malarz budowlany” został zorganizowany głównie pod potrzeby przedsiębiorców małych firm prowadzących tzw. „usługi budowlane”. Pod pojęciem usług budowlanych kryje się szeroki wachlarz robót wykonywanych przez te firmy takich jak: malowanie, gipsowanie, szpachlowanie, docieplanie, układanie płytek itp. W związku z tym firmy te potrzebują zatrudnić fachowców z różnych dziedzin budowlanych niejednokrotnie żądając dokumentu potwierdzającego ich umiejętności. Kurs ten przeznaczony był dla osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub zawodowym.

Dwumiesięczny kurs z liczbą 180 godzin o nazwie „Obsługa przedsiębiorstwa wspomagana komputerem” przeznaczony był dla kobiet z wykształceniem min. średnim z dodatkową znajomością podstaw obsługi komputera. Za zorganizowaniem tego kursu przemawiał fakt dużego zainteresowania ze strony bezrobotnych, toteż jednostka szkoląca była zmuszona na podstawie dodatkowych kryteriów do przeprowadzenia weryfikacji, co do wszystkich, którzy wyrazili chęć uczestnictwa w kursie. Uczestnicy tego szkolenia nabyli umiejętność obsługi sekretariatu, komputerowej obsługi firmy, prowadzenia dokumentacji spraw pracowniczych oraz dokumentacji finansowej jak również rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Kurs o profilu handlowiec przeznaczony był dla osób bezrobotnych z wykształceniem min. zawodowym, które chcą zmienić lub podwyższyć swoje dotychczasowe kwalifikacje o umiejętność obsługi różnego typu kas fiskalnych, która jest niezbędna w każdym rodzaju handlu. Właśnie za zorganizowaniem takiego kursu przemawiał fakt istniejących na naszym

terenie sieci sklepów i hurtowni, które mogą dać zatrudnienie osobom posiadającym odpowiednie umiejętności nabyte na kursie.

Osoby bezrobotne kierowane były na dowolnie wybrane przez siebie szkolenia pod warunkiem posiadania uprawdopodobnienia o możliwości zatrudnienia tzw. kursy indywidualne takie jak:

- „operator koparko-ładowarki”	- 2 mężczyzn
- „drwal, operator pilarek”	- 2 mężczyzn
- „kierowca wózków widłowych”	- 1 mężczyzna
- „operator pompy do mieszanki betonowej”	- 1 mężczyzna
- „bukieciarstwo”	- 1 kobieta
- „spawanie metodą MAG i rozszerzenie metodą TIG na grupę stali W11”	- 1 mężczyzna
- „świadcstwo kwalifikacyjne dla kierowców”	- 2 mężczyzn
- „pracownik ochrony fizycznej I-go stopnia”	- 1 mężczyzna
- „prawo jazdy kat: C lub D”	- 2 mężczyzn
- „operator podnośników hydraulicznych”	- 1 mężczyzna
- „operator koparki jednoznaczyniowej”	- 2 mężczyzn

Spośród 81 osób, które w 2003 roku ukończyły szkolenie, status osoby bezrobotnej utraciło 30 osób, co stanowi 37 % ogółu przeszkolonych. Z ogólnej liczby przeszkolonych w 2003 roku, 14-stu absolwentów ukończyło kursy, z czego status osoby bezrobotnej utraciło 4 osoby, co stanowi 29 %.

Koszty przeszkolenia jednej osoby bezrobotnej są znacznie niższe w stosunku do innych aktywnych form, jednak efektywność zatrudnienia z wyjątkiem staży absolwenckich jest niestety niższa. Tendencja spadkowa zatrudnienia po ukończonych kursach z każdym rokiem związana jest z bardzo ograniczonym, mając na myśli nasze województwo rynkiem pracy. Należy jednak stwierdzić, że osoby, które przez dłuższy czas pozostają w rejestrach osób bezrobotnych po ukończeniu wybranego przez siebie szkolenia mają większy zapał i motywację do czynnego poszukiwania przez siebie pracy, nie czekając jedynie na propozycję zatrudnienia z Urzędu Pracy. Takie zmotywowanie jest szczególnie ważne dla osób, które poprzez zwiększenie swojej aktywności zawodowej znajdują pracę i stają się niejednokrotnie jedynymi żywicielami rodziny. Poza tym osobom bezrobotnym, którzy w propozycjach Urzędu nie znajdują niczego dla siebie przedstawiamy możliwość wzięcia udziału

w bezpłatnych szkoleniach grupowych finansowanych z funduszy europejskich organizowanych przez organizacje pozarządowe.

2.2. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne jako jedna z aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu, ma ona na celu tworzenie nowych miejsc pracy ze środków Funduszu Pracy.

Kryteria przyznawania pomocy w ramach prac interwencyjnych w roku 2003 nie uległy zmianie w stosunku do lat wcześniejszych.

Przedsiębiorca, aby otrzymać taką pomoc musi spełniać następujące warunki:

- na przełomie ostatnich 6 miesięcy przed złożeniem wniosku stan zatrudnienia nie może ulec spadkowi powyżej 10% w pracownikach zatrudnionych na czas nieokreślony.
- kondycja finansowa firmy musi być zadowalająca (zakład powinien posiadać płynność finansową).
- nie mogą występować zadłużenia wobec Urzędu Skarbowego z tytułu zobowiązań podatkowych jak również w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych z tytułu opłacania składek.
- zatrudnienia po zakończeniu prac interwencyjnych nie może być krótsze niż okres refundacji przez PUP.

Przy rozpatrywaniu nowych wniosków bardzo istotny wpływ ma dotychczasowa współpraca i wywiązywanie się z umów wcześniej zawartych.

Zatrudnienie bezrobotnych skierowanych przez Urząd Pracy do wykonywania prac interwencyjnych nie może być przyczyną rozwiązywania przez pracodawcę umów o pracę z pracownikami wcześniej zatrudnionymi w zakładzie pracy na umowę na czas nieokreślony. Pomimo warunków, jakie stawia Urząd zainteresowanie pracodawców osobami bezrobotnymi z pewnym doświadczeniem zawodowym jest bardzo duże. Umowy zawierane są na okres 6 miesięcy i w trakcie ich trwania badany jest stan zatrudnienia stałych pracowników.

Pomoc ze strony Funduszu Pracy na refundację wynagrodzenia i składki ZUS od tego wynagrodzenia na jedno utworzone miejsce pracy miesięcznie w 2003 r. wynosiła około 532 złote w zależności od stawki ubezpieczenia wypadkowego, jaką pracodawca odprowadza od pracowników.

Największą grupę pracodawców tworzących nowe miejsca pracy stanowi sektor prywatny. W 2003 r. zawarto 119 umów na prace interwencyjne i stworzono 171 stanowisk pracy (w tym dla 71 kobiet), oraz 39 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach umów zawartych w 2002 r.

Z 2003 r. zostało zakończonych 70 umów, w ramach których pracowało 91 osób, w tym 36 kobiet bezrobotnych, z czego dalsze zatrudnienie znalazło 79 osób (w tym 31 kobiet), co stanowi 87% ogółu pracujących na tych umowach.

Spośród ogółu skierowanych w 2003 roku w ramach prac interwencyjnych zatrudnienie znalazło również 12 absolwentów.

Bezrobotni głównie zatrudniani byli na następujących stanowiskach:

sprzedawca, magazynier, kierowca, pracownik biurowy, robotnik budowlany i wiele innych.

Dla osób długotrwale bezrobotnych i osób studiujących zaocznie w 2003r. został uruchomiony program „Szansa Na Pracę”, który obejmował roboty publiczne i prace interwencyjne. W ramach tego programu tutejszy Urząd zawarł z 3 przedsiębiorcami umowy na ,które skierował 5 osób bezrobotnych, w tym 2 kobiety.

Ogólnie można stwierdzić, że program nie cieszył się zainteresowaniem przedsiębiorców, pomimo że stawiane warunki przy jego realizacji nie odbiegały od przyjętych pozostałych kryteriów kierowania na prace interwencyjne, tylko selekcjonowały grupę osób do skierowania. Wniosek nasunął się sam dla Urzędu: przedsiębiorcy wolą przyjąć do pracy ludzi dyspozycyjnych i z krótkimi okresami przerwy w pracy, tłumacząc ten fakt ponownym długim adoptowaniem się takiej osoby w pracy i mniejszym zaangażowaniem w nią.

W związku z powyższym tutejszy Urząd zwrócił się z prośbą do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie o przesunięcie pozostałej puli środków z prac interwencyjnych na roboty publiczne, które były organizowane na terenie samorządów gminnych i powiatowych.

Administracja samorządowa podeszła do tematu bardzo poważnie i starała się pomóc, tej grupie osób bezrobotnych, która spełniała kryteria programu „Szansa na pracę”, co pozwoliło tym osobom na ponowne odnalezienie się na rynku pracy, dowartościowanie własnej osoby a także poprawienie sytuacji materialnej. Młode osoby uczące się zaocznie a chcące podjąć pracę utwierdziło w przekonaniu, że warto kontynuować naukę i podnosić własne kwalifikacje.

Należy podkreślić, że polityka rynku pracy po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej będzie zmierzać w kierunku objęcia pomocą w coraz szerszym kręgu osoby bezrobotne z tzw. „grupy ryzyka” i dla takich osób będą tworzone programy pomocowe i kierowane środki.

Cel ten wydaje się o tyle słuszny gdyż prowadził będzie do likwidacji patologii społecznej i pomocy pewnej grupie ludzi, która na dzień dzisiejszy znajduje się w sytuacji bez wyjścia. W związku z tym, rola państwa musi odegrać tu takie znaczenie, aby przekonać przedsiębiorców, że warto zainwestować w te grupy społeczne gdyż one również stanowią nieodłączną część tego kraju i poprzez pomoc udzielonej im, pomagamy sami sobie. Ogółem kwota wydatkowana na prace interwencyjne w 2003 r. wynosiła 457.290,53 zł., co stanowi 16,81% ogółu środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu.

2.3. Roboty publiczne

Roboty publiczne jako jedna z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu ma na celu poprawę życia lokalnej ludności, a także tworzenie nowych miejsc pracy poprzez powstanie nowej infrastruktury na terenach poszczególnych gmin. Organizatorami robót publicznych najczęściej są organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucji użyteczności publicznej oraz organizacje statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych lub środków instytucji, organizacji spółek wodnych i ich związki.

Organizatorzy ubiegający się o skierowanie bezrobotnych do wykonywania robót publicznych składają wniosek do Powiatowego Urzędu Pracy właściwego dla miejsca wykonywania robót publicznych, gdzie po rozpatrzeniu i pozytywnym zaopiniowaniu przez Kierownika Urzędu następuje zawarcie umowy pomiędzy Starostą Powiatu, w imieniu, którego działa Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy a „Organizatorem” robót publicznych..

Powiatowy Urząd Pracy w 2003 roku zwracał organizatorowi, który zatrudnił skierowanych bezrobotnych koszty poniesione na wynagrodzenie oraz składkę od tego wynagrodzenia na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych w wysokości najniższego wynagrodzenia brutto obowiązującego w kraju. Refundacja w/w kosztów nie przekraczała 6-ciu miesięcy.

W roku 2003 Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej zawarł 86 umów na organizowanie

i finansowanie robót publicznych. W ramach zawartych umów skierowano do robót publicznych 201 osób bezrobotnych, z tego:

- 36 osób bezrobotnych skierowano do robót publicznych w ramach środków Funduszu Pracy otrzymanych z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa na realizację „Programów na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizację bezrobotnych, a w szczególności absolwentów zamieszkałych na terenach wiejskich oraz małych miast”. W ramach tego programu osoby kierowane były głównie na takie stanowiska jak: pracownik biurowy, robotnik budowlany, sprzątaczką, robotnik gospodarczy. Po zakończeniu programu 10 osób znalazło dalsze zatrudnienie (z tego 9 osób na czas określony i 1 osoba na czas nieokreślony). 41 osób skierowano do robót publicznych w ramach uruchomionego programu „Szansa na pracę” przeznaczonego dla jedynych żywicieli rodziny, osób długotrwale bezrobotnych, z których małżonek jest również bezrobotnym oraz osób studiujących zaocznie. Osoby kierowane były głównie na stanowisko robotnika: budowlanego, gospodarczego, drogowego i placowego. Po zakończeniu programu 13 osób zostało zatrudnionych na umowę o pracę.

- 50 osób skierowanych zostało do robót publicznych w ramach II edycji programu „Zielone Miejsca Pracy”. Wykonawcami tego programu na naszym terenie są: Urząd Miasta i Gminy Kolbuszowa oraz Urzędy Gmin: Dzikowiec, Niwiska, Majdan Królewski, Cmolasy i Raniszów, z którymi Urząd Pracy zawarł umowy, po pozytywnym zaopiniowaniu wniosków przez Nadleśnictwo Kolbuszowa, Mielec, Tuszyn oraz Głogów Młp. Celem programu jest realizacja zadań służących poprawie stanu środowiska poprzez wycinanie zakrzaczeń rosnących na poboczach i rowach, czyszczeniem pasów przeciwpożarowych, czyszczeniem rowów odwadniających, itd. a środki na realizację tego programu pochodzą z rezerwy Ministra GPIP. Wszystkie osoby zostały skierowane na stanowisko pomocniczy robotnik leśny.

Należy zaznaczyć, że w ramach w/w programu kontynuowane są w dalszym ciągu, bo do 31.03.2004 roku, 4 umowy, gdzie zostało skierowane 23 osoby bezrobotne.

Oprócz tego w 2003 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej kontynuował 11 umów zawartych w roku 2002, gdzie zostało skierowanych 13 osób, w ramach wcześniej wspomnianego programu ze środków otrzymanych z AWRSP.

Spośród ogółu osób skierowanych, 20-tu absolwentów zatrudniono przy robotach publicznych w ramach programu „pierwsza praca”.

Ogółem w 2003 roku na roboty publiczne wydatkowano 670.352 zł.

2.4. Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Trudna sytuacja na rynku pracy wymusza na osobach bezrobotnych przejęcie własnych spraw w swoje ręce. Rok 2002 i 2003 jest tego ewidentnym przykładem. Duża grupa osób bezrobotnych jest zainteresowana podjęciem działalności gospodarczej na własny rachunek.

Z przykrością należy stwierdzić, że część osób nie może ubiegać się o pożyczkę ze względu na brak odpowiedniego zabezpieczenia. Temat jest o tyle trudny, że do chwili obecnej nie powstał na naszym terenie żaden fundusz gwarancyjny, który by zagwarantował za te osoby i stworzył im możliwość zrealizować swój pomysł na stworzenie stanowiska pracy dla siebie i zabezpieczyć własną stronę materialną a często i swojej rodziny. Z obserwacji wynika, że często młodzi, wykształceni i przedsiębiorczy ludzie ze względu na sytuację patową są zmuszeni do opuszczenia tego terenu w poszukiwaniu pracy na innym terenie Polski lub wyjeżdżają za granicę, aby zarobić na życie.

Działająca komisja d/s pożyczek przy PUP w Kolbuszowej zebrała się w ciągu roku osiem razy w celu rozpatrzenia 24 wniosków o udzielenie pożyczki, które wpłynęły do tutejszego Urzędu. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane. Dobre przygotowanie wniosku przez bezrobotnego jest poprzedzone stałą konsultacją bezrobotnego ze stanowiskiem merytorycznym d/s pożyczek, co w efekcie końcowym procentuje przyjęciem go bez poprawek i większych uzupełnień i pozwala na szybką procedurę uruchomienia dalszych działań w tym zakresie. Pożyczkobiorcy ubiegali się ogółem o kwotę 774.800 zł.- z czego została im przyznana kwota 760.000 zł.- Na pozostałą kwotę 14.800 zł. (3 przypadki), pożyczkobiorcy nie posiadali zabezpieczenia, w związku z czym o tyle zostały pomniejszone kwoty pożyczek proporcjonalnie do posiadanego zabezpieczenia. Jedna osoba bezrobotna pomimo pozytywnie zaopiniowanego wniosku zrezygnowała z pożyczki z uwagi na niedostosowanie dzierżawionego lokalu przez jego właściciela do wymogów dzierżawcy.

W 2003r. ogółem udzielono z Funduszu Pracy 23 pożyczki osobom bezrobotnym, w tym 10 kobietom na uruchomienie i prowadzenie działalności gospodarczej.

Bezrobotni pochodzili z:

- Gmina Kolbuszowa - 9 osób, w tym 5 kobiet,
- Miasto Kolbuszowa - 8 osób, w tym 4 kobiety,
- Gmina Cmolas - 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- Gmina Raniżów - 3 osoby, mężczyźni.

Zauważono, że osoby ubiegające się o pożyczkę to ludzie młodzi, w tym dwóch absolwentów 2003r w wieku:

- do 24 lat -6 osób, w tym 2 kobiety,
- od 25 do 34 lat -13 osób, w tym 5 kobiet,
- od 35 do 44 lat -4 osoby, w tym 3 kobiety.

Osoby bezrobotne, które otrzymały pożyczki posiadały wykształcenie:

- - wyższe - 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- - średnie zawodowe - 14 osób, w tym 6 kobiet,
- - średnie ogólne - 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- - zasadnicze zawodowe - 2 osoby, w tym 1 kobieta,
- - podstawowe - 1 osoba, kobieta.

W 2003r. kwota wydatkowana na pożyczki to 748.000 zł.- co stanowi 27,5% kwoty środków Funduszu Pracy otrzymanych na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu. Od 2002r. zauważono, że nastąpił przełom w rodzajach uruchamianych działalności. Kolejny rok na pierwszym miejscu utrzymują się usługi (13 osób, w tym 7 kobiet), jeżeli chodzi o rodzaj rozpoczynanych działalności, następnie działalności mieszane w zakresie usług, handlu i produkcji (5 osób, w tym 1 kobieta), handel (4 osoby, w tym 2 kobiety) oraz produkcja (1 osoba, mężczyzna).

Przy współudziale środków Funduszu Pracy bezrobotni uruchomili następujące rodzaje działalności:

- usługi transportowe, dzierżawa pojazdów, naprawa i handel - 6 osób,
- usługi gastronomiczne i handel - 3 osoby,
- sklep spożywczo- przemysłowy - 4 osoby,
- produkcja stolarsko- meblarska, usługi, malowanie dachów - 3 osoby,
- biuro rachunkowe - 1 osoba,
- handel i montaż stolarki budowlanej - 1 osoba,
- centrum zabaw dla dzieci - 1 osoba,
- usługi sprzątania, mycia elewacji i okien - 1 osoba,
- usługi fryzjerskie - 1 osoba,
- myjnia samochodowa - 1 osoba,
- usługi internetowe i mała gastronomia - 1 osoba.

Ogółem w 2003r. funkcjonowało 47 umów pożyczek, z czego:

- z 1999r. - 3 pożyczki,
- z 2000r. - 1 pożyczka,
- z 2002r. - 20 pożyczek,
- z 2003r. - 23 pożyczki.

W trakcie roku dokonano umorzenia 1 pożyczki z 1999r. na kwotę 1.998,94 zł.- co stanowiło 24,99% kwoty udzielonej pożyczki, a dwie pozostałe pożyczki z 1999r. zostały spłacone w całości wraz z odsetkami ponieważ pożyczkobiorcy nie spełniali warunków do umorzenia, dlatego też nie ubiegali się o nie.

Należy podkreślić, że w dalszym ciągu pożyczki udzielane przez PUP cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem ze względu na ich atrakcyjność: niskie oprocentowanie 50% zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, które obecnie wynosi 3,375% w skali roku oraz ze względu na możliwość umorzenia do 50% kwoty udzielonej pożyczki po 24 miesiącach prowadzenia działalności gospodarczej i spełnieniu warunków umowy pożyczki.

Rok 2004 ma przynieść duże zmiany w tym zakresie ze względu na wejście w życie nowej ustawy dostosowującej ją do wymogów Unii Europejskiej. W chwili obecnej trwają prace nad nową ustawą, dlatego nie można przedstawić informacji w tym zakresie.

2.5. Aktywizacja zawodowa absolwentów

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w roku 2003 r. kształtowała się niekorzystnie, liczba ofert pracy, a w szczególności ofert pracy dla absolwentów była niewielka.

Ludzie młodzi stanowią znaczną i ważną grupę każdego społeczeństwa. Brak pracy wywiera niekorzystny wpływ na każdego, który tej pracy potrzebuje. Szczególnie dotyka to ludzi młodych, wpływa na kształtowanie się ich osobowości. Znaczna część młodzieży po ukończeniu szkoły średniej stara się kontynuować kształcenie na poziomie wyższym, w różny sposób: w systemie dziennym i zaocznym. Jednak i absolwenci szkół wyższych, po ich ukończeniu przeżywają rozczarowanie, bowiem obecnie, nawet ukończenie dobrej uczelni i wykształcenie, nie dają gwarancji pracy.

Z myślą o ludziach młodych został stworzony i kontynuowany w roku 2003 Program „Pierwsza Praca”.

Celem programu „Pierwsza Praca” jest zwiększenie szans absolwentów na uzyskanie zatrudnienia poprzez, min. szkolenia i przekwalifikowania, zatrudnienie refundowane i staże

absolwentkie. Zatrudnienie stwarza możliwość zastosowania w praktyce umiejętności zdobytych w szkole, jest źródłem samodzielnie uzyskanych dochodów, a w dłuższym okresie motywuje do szukania kolejnych miejsc pracy. Udokumentowanie okresu praktyki zawodowej daje możliwość przełamania tego, z czym absolwenci spotykają się często szukając pracy: pracodawca nie zatrudnia osoby bez doświadczenia, a absolwent wciąż nie ma szans na zdobycie tego doświadczenia. Z drugiej strony wysokie koszty zatrudnienia osób bez doświadczenia zawodowego zniechęcają pracodawców do przyjmowania absolwentów do pracy. W związku z tym program ten promuje również mechanizmy prozatrudnieniowe – głównie okresowe obniżanie ww. kosztów.

2.6. Umowy absolwentkie

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, pracodawcy zatrudniając bezrobotnego absolwenta, skierowanego przez Powiatowy Urząd Pracy, na umowę o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, mogą skorzystać ze zwrotu kosztów wypłaconego wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej kwoty zasiłku dla bezrobotnych. Warunki narzucane w podpisywanych z pracodawcami umowach to nie pomniejszenie zatrudnienia wśród pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony przez okres refundacji i zatrudnienie z własnych środków określonej liczby absolwentów po zakończeniu umów, na okres, co najmniej proporcjonalny do okresu refundowanego.

W roku 2003 Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej zawarł z pracodawcami 42 umowy, na które skierowano 47 absolwentów. Były to głównie jednostki sektora prywatnego, 3 osoby skierowano do jednostek sektora spółdzielczego oraz 9 absolwentów do jednostek sektora publicznego. Umowy absolwentkie zawierane były w ramach kontynuowanego w roku 2003 programu „Pierwsza Praca”.

Spośród 45 osób skierowanych w 2003 roku do pracy w ramach umów absolwentkich, które ukończyły program dalsze zatrudnienie podjęły 42 osoby. Efektywność zatrudnienia kształtowała się na poziomie 93 %.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w roku 2003 kontynuował ponadto realizację 16 umów zawartych w 2002 roku w ramach „Programu na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizację bezrobotnych a w szczególności absolwentów zamieszkałych na terenach wiejskich oraz małych miast”. Po zakończeniu tego programu 16 osób znalazło dalsze zatrudnienie / efektywność 100% /.

Zatrudnienie absolwentów w ramach umów absolwenckich w 2003 roku cieszyło się dużo mniejszym zainteresowaniem ze strony pracodawców niż w latach wcześniejszych.

Na refundację części wynagrodzeń z tytułu zatrudniania bezrobotnych absolwentów Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej wydatkował kwotę 169.873 zł.

2.7. Staże absolwencki

Jedną z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu jest „staż absolwencki”, którego celem jest stworzenie możliwości nabycia umiejętności praktycznych do samodzielnego wykonywania pracy bez nawiązania z pracodawcą stosunku pracy.

Staż absolwencki odbywany jest przez absolwentów na podstawie umowy zawieranej pomiędzy Starostą Powiatu, w imieniu, którego działa Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy a „Przedsiębiorcą”. W trakcie odbywania stażu absolwent wykonuje pracę na rzecz pracodawcy.

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu staż nie może być krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 12 miesięcy, a skierowanie absolwenta do jego odbycia może się odbyć tylko na jego wniosek lub za jego zgodą. Absolwent za swoją pracę otrzymuje wynagrodzenie – stypendium stażowe, w wysokości kwoty zasiłku dla bezrobotnych, naliczane i wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawca otrzymując świadczenie pracy ze strony odbywających staż nie ponosi żadnych kosztów związanych z jego wynagrodzeniem. Pomimo nałożenia warunku zatrudnienia określonej liczby osób, która odbywała staż po jego zakończeniu, zainteresowanie tą formą było bardzo duże.

W roku 2003 Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej zawarł z Pracodawcami 101 umów w sprawie odbywania stażu przez bezrobotnych absolwentów. Były to jednostki sektora prywatnego, publicznego oraz spółdzielczego. Na umowy te skierowano 150 osób, z tego:

- 13 osób / w tym 1 na podmiannę za absolwenta, który podjął pracę / w ramach programu „Moja Gmina w Unii Europejskiej”. Program ten był wynikiem podpisanego w styczniu 2003 roku porozumienia pomiędzy MGP i PS Jerzym Hausnerem a Ministrem Lechem Nikolskim, w sprawie współpracy przy realizacji zadań służących promocji integracji z Unią Europejską. Celem tego programu była aktywizacja bezrobotnych w ramach stażu przy organizacji kampanii do referendum Europejskiego. W każdej z gmin Powiatu Kolbuszowskiego zorganizowane zostały

Gminne Ośrodki Informacji Europejskiej. Od marca do czerwca absolwenci prowadzili min. działalność informacyjną, współpracowali z młodzieżą szkolną, organizowali spotkania z mieszkańcami poszczególnych gmin. Jeden z absolwentów, któremu na wniosek pracodawcy wydłużono staż do końca 2003 roku, został zatrudniony od 1 stycznia 2004 r. w Gminnym Ośrodku Informacji Europejskiej w Kolbuszowej.

- 9 osób skierowano do odbycia stażu u pracodawcy w ramach środków Funduszu Pracy otrzymanych z AWRSP na realizację „Programów na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizację bezrobotnych, a w szczególności absolwentów zamieszkałych na terenach wiejskich oraz małych miast”. W ramach tego programu absolwenci odbywali staż w jednostkach sektora prywatnego i publicznego, głównie na stanowiskach pracownik biurowy, sprzedawca. Umowy zawierane były na okres 3 miesięcy, zgodnie z założeniami realizowanego programu. Po zakończeniu stażu 3 osoby zostały zatrudnione na umowę o pracę w jednostkach, w których odbywały staż.
- 31 osób / w tym 1 osoba na podmiannę za absolwenta, który podjął zatrudnienie / zostało skierowanych do odbycia stażu u pracodawcy w ramach Podkarpackiego Programu Aktywizacji Zawodowej II „Pierwsza Praca”. Z uwagi na to, że program ten został uruchomiony w miesiącu sierpniu 2003 r., dlatego swoim działaniem objął wyłącznie absolwentów, którzy ukończyli szkoły w 2003 r. Staże absolwenckie w tym przypadku największe zainteresowanie wzbudziły w szkołach, gdzie absolwenci pracowali głównie w charakterze sekretarki, pomocy kuchennej, pracownika biurowego. Pozostali absolwenci odbywali staż w jednostkach prywatnych, na stanowiskach: pracownik informacji turystycznej, operator OSN oraz innych jednostkach sektora publicznego: ZOZ-ie, przedszkolach. Umowy realizowane w ramach analizowanego programu zawierane były na okres 4 miesięcy. Spośród 31 osób skierowanych, 10 absolwentów zostało zatrudnionych na umowę o pracę po jego zakończeniu.
- 3 osoby skierowano na staż w ramach II edycji programu „Zielone Miejsca Pracy”. Wykonawcami programu na naszym terenie są dwa nadleśnictwa: Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kolbuszowa w Świerczowie, oraz Nadleśnictwo Głogów w Głogowie Małopolskim, z którymi Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej zawarł 2 umowy. Do realizacji programu „Zielone Miejsca Pracy” skierowani 3 osoby posiadające wykształcenie wyższe /1 osoba/ i średnie /2 osoby/ związane z gospodarką leśną. Celem programu jest realizacja zadań służących poprawie stanu środowiska. Umowy

zawarte zostały na okres 12 miesięcy a środki na realizację tego programu pochodzą z rezerwy Ministra GPiPS.

W 2003 r. Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej kontynuował ponadto realizację 16 umów zawartych w roku 2002, w ramach, których staż u pracodawcy odbywało 22 absolwentów.

Stáže absolwenckie, podobnie, jak w latach ubiegłych cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony pracodawców, jak też absolwentów. Porównując dwie analizowane aktywne formy skierowane do absolwentów można wskazać na fakt koncentrowania się preferencji przedsiębiorców przede wszystkim na stażu absolwenckim, z niekorzyścią dla zatrudnienia refundowanego. Należy sądzić, że ma to związek ze znaczniejszym obniżeniem kosztów zatrudnienia przy stażu absolwenckim, niż zatrudnieniu refundowanym.

Spośród 86 osób, które ukończyły staż, zatrudnienie na umowę o pracę znalazło 30 osób. Efektywność zatrudnienia po stażu absolwenckim w 2003 r. kształtowała się na poziomie 34%. PUP w Kolbuszowej w 2003 r. na tą aktywną formę przeciwdziałania bezrobociu wydatkował kwotę 525.617 zł.

3. Inne działania służące aktywizacji zawodowej bezrobotnych

3.1. Pośrednictwo Pracy

3.1.1 Oferty pracy i skierowania do pracy

W 2003 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Kolbuszowej pracodawcy zgłosili ogółem 862 oferty pracy.

Ilość ofert pracy zgłoszonych do tut. Urzędu na przestrzeni lat 1991 – 2003 przedstawia tabela nr 1.

Tab. 1

Rok	Ilość ofert
1991	385
1992	393
1993	314
1994	1.200
1995	1.083
1996	1.102
1997	1.418
1998	1.314
1999	1.207
2000	737
2001	274
2002	714
2003	862

W celu realizacji zgłoszonych w omawianym okresie (2003r.) wolnych miejsc pracy pośrednicy skierowali na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców ogółem 1279 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W tej grupie znalazło się 547 kobiet.

Spośród skierowanych do pracodawców pracę podjęło 791 bezrobotnych, w tym 334 kobiety.

Pewna grupa ofert pracy zgłoszona przez pracodawców jako oferty pracy niesubsydiowanej została przez nich po pewnym czasie wycofana, część z nich, została przekształcona w oferty pracy refundowane z Funduszu Pracy.

Pośrednicy przy realizacji niektórych ofert napotykali na określone trudności. Dotyczyło to w szczególności wolnych miejsc pracy o charakterze sezonowym w budownictwie.

Niewielka liczba bezrobotnych i poszukujących pracy posiadających odpowiednie kwalifikacje przejawiała zainteresowanie wspomnianymi ofertami pracy w sezonie tj. w okresie wiosenno-letnim. Wspomniani wyżej bezrobotni przejawiali aktywność w poszukiwaniu pracy i znaczne zainteresowanie ofertami w okresie jesienno-zimowym.

Na rynku pracy jest to sezon martwy i praktycznie brak jest wolnych miejsc pracy w branży budowlanej.

Pewne problemy w zakresie sprawnej realizacji ofert zgłoszonych do tut. Urzędu występowały również przy propozycjach pracy w delegacji lub dojazdu z miejsca zamieszkania do pracodawcy.

Trudne w realizacji były również niektóre oferty wymagające wysokich kwalifikacji. Dotyczyło to między innymi stanowisk i zawodów jak:

Nauczyciel j. angielskiego, fizyki, rytmiki i muzyki, mgr. farmacji, pracownik działu logistyki, samodzielny księgowy, operator obrabiarek sterowanych numerycznie.

Należy stwierdzić, że pomimo wysokiej stopy bezrobocia zainteresowanie ofertami będącymi w dyspozycji tut. Urzędu ze strony bezrobotnych i poszukujących pracy było w sumie niewielkie.

Z tego też powodu realizacja ofert pracy wymagała działań dwutorowych. Oprócz udostępnienia oferty na tablicy ogłoszeń w budynku tut. Urzędu wysyłane były zawiadomienia do zarejestrowanych w Urzędzie osób bezrobotnych spełniających wymagania pracodawcy celem przedłożenia im propozycji pracy, lub kontaktowało się z nimi telefonicznie.

Tabela nr 2 przedstawia oferty pracy zgłoszone do tut. Urzędu w 2003 w rozbiściu na gminy:

Tab. 2

Gmina	Liczba ofert	Stanowi %
Cmolas	75	8.7
Dzikowiec	52	6.1
Raniżów	41	4.7
Majdan Królewski	41	4.7
Niwiska	63	7.3
Kolbuszowa	509	59.1
Spoza terenu działania tut. Urzędu	81	9.4
O g ó ł e m	862	100

W omawianym okresie realizowano również oferty pracy dla osób niepełnosprawnych. Ogółem zgłoszono 18 wolnych miejsc pracy dla tej grupy bezrobotnych i poszukujących pracy. Oferty te dotyczyły takich zawodów i stanowisk jak: dozorca, portier, pomoc kuchenna, pracznka, robotnik gospodarczy i magazynowy, drukarz etykiet i ekonomista.

Na przestrzeni 2003 roku dwa zakłady pracy z terenu działania tut. Urzędu dokonały zwolnień grupowych.

W ostateczności procedury te zakończyły się ogłoszeniem upadłości obydwu firm :

1. Budowlano – Produkcyjna Spółdzielnia Pracy w Kolbuszowej.
2. Przedsiębiorstwo Handlowo- Produkcyjne „ KASTOR” s.c. w Kolbuszowej.

Pracę w sumie utraciło 52 osoby.

Wzorem lat ubiegłych, realizując oferty pracy obejmujące większą liczbę wolnych miejsc pracy tut. Urząd organizował giełdy pracy. W spotkaniach tych udział wzięło ogółem 105 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Zatrudnienie znalazło 9 osób spośród tych, które uczestniczyły w giełdach.

Należy nadmienić, że w/w oferty zgłosiły zakłady pracy spoza terenu działania tut. Urzędu.

Pośrednicy, podobnie jak w latach wcześniejszych, kontynuowali wizyty w zakładach pracy. Spotkania te miały miejsce w 110 firmach działających na terenie powiatu. Efektem tych działań było między innymi pozyskanie 93 ofert pracy.

W 2003 roku tut. Urząd w zakresie udostępniania ofert pracy współpracował z Inkubatorem Przedsiębiorczości w Kolbuszowej, Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Cmolasie oraz lokalną rozgłośnią radiową działającą przy tym Centrum.

Oferty pracy będące w dyspozycji PUP są na bieżąco ogłaszane na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej.

3.2 Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Obecne tempo i jakość zmian zachodzących w obszarze kształcenia, a także zmian na rynku pracy wymaga w życiu zawodowym człowieka ustawicznego kształcenia się. Pracodawcy oczekują od pracowników i kandydatów do pracy gotowości do doskonalenia dotychczasowych kwalifikacji i nabywania nowych umiejętności. Ponadto duża konkurencja na rynku pracy powoduje, że koniecznością staje się aktywność edukacyjna poszukujących pracy oraz ich elastyczność zawodowa. Sytuacja ta wiąże się z zapotrzebowaniem na usługi służb zatrudnienia m.in. z zakresu szkolenia, poradnictwa i informacji zawodowej.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej w 2003 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystało łącznie 399 osób bezrobotnych i poszukujących pracy w tym 229 kobiet.

Struktura wykształcenia osób korzystających z poradnictwa zawodowego przedstawia się następująco:

- 119 osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej,
- 156 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym,
- 85 osób z policealnym i średnim zawodowym,
- 27 osób ze średnim ogólnokształcącym,
- 12 osób z wykształceniem wyższym.

Ze względu na kategorię problemu zawodowego osób zgłaszających się do doradcy zawodowego wyróżnić można:

303 - wizyty, które dotyczyły zatrudnienia,

90 – dotyczących wyboru zawodu i doskonalenia zawodowego,

6 – innych problemów zawodowych.

Spośród osób, które korzystały z usług poradnictwa zawodowego:

44 osoby znalazło samodzielnie zatrudnienie w tym 20 kobiet,

49 osób podjęło inne działania aktywizujące (np. szkolenia, zajęcia organizowane przez organizacje pozarządowe).

3.2.1. Porady grupowe

W 2003 roku zorganizowano zajęcia dla 6 grup bezrobotnych, w których uczestniczyło ogółem 122 osoby w tym 57 kobiet.

Dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności zorganizowano zajęcia na temat: „Ponowne wejście na rynek pracy” w związku z Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych.

Uczestnicy zajęć zapoznali się z metodami i technikami poszukiwania zatrudnienia, mieli możliwość poznania form pomocy adresowanych do osób niepełnosprawnych głównie z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, a także uzyskali informacje na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy (m.in. o zakładach pracy chronionej działających na terenie powiatu, o ofertach pracy itp.).

Osoby długotrwale bezrobotne uczestniczyły w zajęciach na temat: „Aktywne poszukiwanie pracy”. Uczestnictwo w tych warsztatach aktywizowało bezrobotnych do samodzielnego rozwiązywania problemów zatrudnieniowych poprzez określenie preferencji i predyspozycji zawodowych, naukę sporządzania dokumentów niezbędnych do zatrudnienia, przekazanie wiedzy niezbędnej w prowadzeniu rozmowy z pracodawcą.

3.2.2. Absolwenci

Dążąc do osiągnięcia założonego w programie Pierwsza Praca celu, jakim jest zwiększenie zatrudnienia bezrobotnych absolwentów poprzez pobudzenie ich aktywności zawodowej do samodzielnego poszukiwania pracy, w 2003 r. kontynuowany był cykl zajęć informacyjno-szkoleniowych pod nazwą „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”. W trakcie zajęć absolwenci informowani byli o prawach i obowiązkach bezrobotnego, sytuacji na lokalnym rynku pracy, możliwościach uzyskania zatrudnienia, oczekiwaniach pracodawców wobec absolwentów, możliwościach pomocy urzędu pracy w znalezieniu zatrudnienia, zachęcano do aktywnych kontaktów z pracodawcami, uświadamiając, że jest to najskuteczniejszy sposób pozyskiwania zatrudnienia. Ogółem zaproszonych do udziału w zajęciach zostało 250 absolwentów, natomiast skorzystało z nich 101 absolwentów.

3.2.3. Informacja zawodowa

W 2003 roku w PUP Kolbuszowa organizowane były spotkania informacyjno-edukacyjne z uczniami szkół ponad gimnazjalnych w celu przedstawienia ofert urzędu pracy z zaakcentowaniem form pomocy dla absolwentów (program „Pierwsza Praca”), omówienia sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz upowszechnienia metod efektywnego poszukiwania pracy.

W zajęciach uczestniczyło 7 grup tj. łącznie 181 uczniów szkół ponad gimnazjalnych. Z kolei uczniowie kończący gimnazjum uczestniczyli w zajęciach dotyczących wyboru kierunku dalszego kształcenia. Ogółem zorganizowano zajęcia dla 6 grup, w których uczestniczyło łącznie 144 uczniów.

3.2.4. Młodzież szkolna

Młodzieży szkolnej odwiedzającej tut. Urząd umożliwiono korzystanie z filmów zawodoznawczych, programu komputerowego Doradca 2000, teczek informacji o zawodach, przewodnika po zawodach oraz innych zbiorów informacji pisanej i materiałów pomocnych w planowaniu kariery zawodowej i nabyciu umiejętności poruszania się po rynku pracy i skutecznego poszukiwania zatrudnienia.

3.3. Poziom i struktura wydatków z Funduszu Pracy

Wydatki z Funduszu Pracy w 2003 roku wyniosły ogółem – 15 708 426,74 zł. z tego na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych łącznie ze składką na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i zaliczkę na podatek dochodowy wydatkowano – 6 154 674,80 zł.

W 2002 r. kwoty zasiłków dla bezrobotnych kształtowały się w następujących wysokościach:

od – I – VIII	- 498,20 zł brutto
od – IX – XII	- 503,20 zł brutto

Osoby spełniające warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, oraz spełniające określone warunki odnośnie lat pracy i lat życia mogły korzystać ze świadczeń przedemerytalnych.

I tak na dzień 31 XII 2003 rok wypłacono:

- zasiłki przedemerytalne – 349 osobom na wartość – 2 617 863,49 zł.
- świadczenia przedemerytalne - 318 osobom świadczenia przedemerytalne na wartość – 3 475 632,66 zł.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków za okres od 01.01.2003r. – 31.12.2003r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wydatków	% wykorzystania do ogółu wydatków
1.	Ogółem wydatki	<u>15 122 118,87</u>	100 %
2.	Zasiłki dla bezrobotnych	6 154 674,80	40,70
3.	Zasiłki przedemerytalne	2 617 863,49	17,31
4.	Świadczenia przedemerytalne	3 475 632,66	22,88
	Aktywne formy – ogółem	<u>2 669 935,39</u>	17,66
	- szkolenia i przekwalifikowania	87 075,70	
	- prace interwencyjne	457 290,53	
	- roboty publiczne	670 352,71	
	- pożyczki dla bezrobotnych	748 000,00	
	- refundacja wynagrodzeń absolwentów	169 873,43	
	- stypendia i nadzór nad stażem	537 343,02	
5.	Przygotowanie zawodowe młodocianych	50 084,96	0,34
6.	Koszty obsługi i prowizje bankowe	85 169,16	0,56
7.	Rozwój systemu informatycznego	53 343,45	0,35
8.	Składki na FUSR	15 414,96	0,10

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowana większość środków z Funduszu Pracy przeznaczona jest na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych 6 154 674,80 zł. co stanowi 40,7 % ogółu wydatków.

Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wynoszą 2 669 935,39 zł. co stanowi – 17,66 % ogółu wydatków.

Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej przyznany limit środków Funduszu Pracy na 2003 r na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w kwocie 2 720 000,00.zł.

- w tym na realizację programu:
- AWRSP – 518 000 zł.
- Moja gmina w UE – 36 600 zł.
- Szansa na Pracę – 205 300 zł.
- Zielone Miejsca Pracy – 118 000 zł.

Sukcesywnie otrzymywane środki finansowe w 2003r. pozwoliły na całkowitą realizację umów zawartych z pracodawcami, udzielanie pożyczek, oraz na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych.

3.4. Instytucjonalna obsługa rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w 2003 r. działał w strukturach Starostwa Powiatowego jako jego jednostka organizacyjna. Zakres zadań Urzędu wyznacza Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, natomiast struktura organizacyjna do 2003 r. pozostawała niezmienną od kilku lat, gdyż przyjęte w niej rozwiązania sprawdzają się i dają gwarancję należytego wykonywania zadań ustawowych.

W tut. Urzędzie funkcjonowały 3 referaty, 2 działy i 1 samodzielne stanowisko ds. informacji.

3.4.1. Referat ewidencji świadczeń

Najbardziej rozbudowaną i najliczniejszą pod względem zatrudnienia komórką organizacyjną jest Referat Ewidencji i Świadczeń. Wynika to z wielości zadań do wykonania i liczby obsługiwanych bezrobotnych w powiecie kolbuszowskim. Podstawowe czynności, jakie wykonywane są w tym referacie to:

- rejestrowanie bezrobotnych , poszukujących pracy, osób uprawnionych do świadczeń przedemerytalnych /wydano 4.000 decyzji w tych sprawach/,
- wydawanie decyzji o utracie statusu bezrobotnego oraz zasiłku dla bezrobotnych /wydano 5.027 szt/
- wydawanie decyzji w sprawie przyznania, odmowie przyznania, wstrzymaniu, zawieszeniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego,
- wypłata zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych osobom bezrobotnym oraz uprawnionym do zasiłków i świadczeń przedemerytalnych / średnio w każdym miesiącu wypłacano 2400 zasiłków rodzinnych i ponad 90 zasiłków pielęgnacyjnych dla 1097 zasiłkobiorców/.
- wydawanie legitymacji ubezpieczeniowych i rodzinnych oraz ich potwierdzanie / w 2003 r. wydano łącznie 787 szt. legitymacji/,

Oprócz tego Referat ten czuwa na bieżąco nad przestrzeganiem przez bezrobotnych obowiązków wynikających z posiadania statusu bezrobotnego tj. comiesięcznego potwierdzania gotowości do pracy, składania oświadczeń o nie osiągnięciu dochodów oraz przyjmowania informacji o zmianach w statusie bezrobotnego. Nadmienić należy, że wymienione czynności wykonywane są również, co miesiąc w gminach najbardziej oddalonych od Kolbuszowej tj. Majdan Królewski i Raniszów.

Referat ten zajmuje się też zgłaszaniem bezrobotnych i członków ich rodzin do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego prowadząc ich ewidencję w systemie PŁATNIK.

Ponadto z związku z procedurą ustalania kapitału początkowego przez ZUS tut. Urząd wystawia zaświadczenia wszystkim tym osobom, które od 1990 r. do chwili obecnej znalazły się w rejestrze bezrobotnych. Do końca 2003 r. wydano takich zaświadczeń ponad 7.000, a szacujemy, że w najbliższym czasie trzeba ich jeszcze będzie wydać ponad 15.000 szt. Wystawienie tego typu zaświadczeń jest czynnością bardzo odpowiedzialną, kontrolowaną przez ZUS, a przy tym bardzo pracochłonną, bo trzeba sięgać do dokumentów archiwalnych, by dokładnie podać czasokres i wysokość pobranego zasiłku w poszczególnych okresach.

Oprócz tego na bieżąco wydawane są bezrobotnym zaświadczenia do innych celów – najczęściej do opieki społecznej / w 2003 r. wydano 7.200 szt./, banku, spółdzielni mieszkaniowej itp. Na bieżąco udzielane są też informacje pisemne organom ścigania, sądom, komornikom na temat bezrobotnych w ramach współdziałania z tymi instytucjami.

Na urzędzie pracy, podobnie jak na pracodawcach spoczywa obowiązek potrącania od zasiłków zaliczek na podatek dochodowy od wypłaconych zasiłków i wydawania bezrobotnym informacji w tym zakresie. Za 2003 r. wydano ogółem 2.808 szt. Informacji PIT-11.

W referacie zatrudnionych było 10 pracowników etatowych i 2 osoby na robotach publicznych. Przy tej ilości zadań i wydawanych dokumentów tylko odpowiedzialności i pracowitości zatrudnionych tam osób zawdzięczać należy to, że zostały one wykonane terminowo i w prawidłowy sposób.

3.4.2. Referat pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego

Drugi z kolei referat w urzędzie, który zajmuje się bezpośrednio kontaktami z bezrobotnymi, a ponadto z przedsiębiorcami, którzy szukają pracowników za pośrednictwem urzędu pracy. Do podstawowych zadań tego referatu należy:

- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia,
- kierowanie osób bezrobotnych na refundowane miejsca pracy,
- udzielanie pomocy pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników,
- współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia,
- ocena sytuacji na rynku pracy w powiecie,
- prowadzenie doradztwa zawodowego oraz informacji zawodowej dla bezrobotnych, poszukujących pracy, młodzieży szkolnej,
- zarządzanie danymi w zakresie posiadanych ofert pracy i zasobami ludzkimi występującymi na lokalnym rynku pracy,
- sporządzanie informacji, analiz, sprawozdań w zakresie prowadzonych spraw.

Działania tego referatu zostały szczegółowo opisane we wcześniejszych rozdziałach niniejszej analizy z danymi liczbowymi jako miernikami wykonanej w 2003 r. pracy.

Zatrudnienie w tym referacie wynosi 3 pracowników etatowych tj. Kierownik referatu, doradca zawodowy, pośrednik i 1 osoba (pośrednik) na robotach publicznych. Mając na względzie szereg nowych zadań, które od 2004 r. będą musiały być wykonane przez pracowników tej komórki jest ono niewystarczające.

3.4.3. Referat Instrumentów Rynku Pracy i Szkolenia Bezrobotnych

Referat Instrumentów Rynku Pracy i Szkolenia Bezrobotnych jest komórką organizacyjną, która w głównej mierze organizuje zatrudnienie subsydiowane na terenie powiatu, szkoli bezrobotnych i pomaga za pomocą środków Funduszu Pracy uruchomić im własną działalność gospodarczą.

Do podstawowych zadań tego referatu należy:

- przygotowanie wniosków o środki finansowe na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
- organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych, miejsc pracy dla absolwentów w ramach staży i umów absolwenckich, programów specjalnych,
- organizowanie szkoleń dla bezrobotnych,
- udzielanie pożyczek bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej,
- przygotowanie dokumentacji do finansowego rozliczenia i oceny efektywności zatrudnieniowej w ramach poszczególnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu,
- bieżąca współpraca z jednostkami szkolącymi,
- sporządzanie sprawozdawczości w zakresie prowadzonych spraw /miesięcznej, kwartalnej i rocznej/ oraz bieżących informacji i analiz.

Wielkość i zakres poszczególnych działań tego referatu zostały przedstawione we wcześniejszych rozdziałach tej analizy. Zatrudnienie w referacie wynosi 3 pracowników etatowych i 2 pracowników na robotach publicznych, co również jest niewystarczające w stosunku do zadań, które będą do wykonania począwszy od 2004 r.

3.4.4. Dział Finansowo-Księgowy

Do podstawowych zadań tego działu należy:

- planowanie środków budżetowych oraz środków Funduszu Pracy,
- kontrola dyscypliny budżetowej oraz kontrola dyscypliny wydatków Funduszu Pracy,
- prowadzenie księgowości budżetowej oraz Funduszu Pracy,
- refundowanie wynagrodzeń pracodawcom zatrudniającym pracowników młodocianych,
- obsługa kasowa Funduszu Pracy i budżetu, naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników urzędu,
- rozliczanie podatków, ZUS, sporządzanie sprawozdawczości w zakresie prowadzonych spraw.

Wysokość środków finansowych w związku z wykonywanymi zadaniami została przedstawiona w poprzednich rozdziałach tej analizy.

Zatrudnienie w dziale wynosi 3 pracowników etatowych, tym Główny Księgowy PUP oraz 1 pracownik na robotach publicznych. W perspektywie wnioskowania o środki finansowe z Unii Europejskiej i ich rozliczenia jest ono o ca najmniej 3 osoby za małe. Należałoby ten dział w przyszłości wzmocnić kadrowo.

3.4.5. Dział Organizacyjno-Administracyjny

Do podstawowych zadań tego działu należy:

- organizacja pracy urzędu,
- prowadzenie spraw osobowych pracowników urzędu,
- kontrola dyscypliny pracy,
- szkolenie pracowników urzędu,
- sporządzanie sprawozdań statystycznych, analiz i informacji dotyczących pracowników urzędu,
- administrowanie siecią komputerową i bazą danych,
- zapewnienie prawidłowego funkcjonowania i wykorzystania sprzętu komputerowego,
- przygotowanie sprawozdawczości oraz informacji dla potrzeb analizy rynku pracy,
- prowadzenie archiwum teczek bezrobotnych /ponad 23.000 szt./ oraz archiwum zakładowego,
- administrowanie majątkiem urzędu,
- zaopatrzenie pracowników urzędu w środki techniczno-biurowe,
- prowadzenie spraw z zakresu obrony cywilnej, bhp i p.poż.

Zatrudnienie w tym dziale wynosi 4 pracowników na etatach w tym: kierownik działu, sekretarka, informatyk, pracownik ds. administracyjno-gospodarczych i 1 pracownik na robotach publicznych. Każde z tych stanowisk zajmuje się określoną grupą zagadnień wymienionych wyżej. W ciągu 2003 roku wysłano ogółem 8.112 szt. korespondencji w tym 3.904 szt. listów zwykłych i 4.208 szt. listów poleconych.

W miarę posiadanych środków finansowych następowała sukcesywna wymiana części w komputerach, które ze względów technicznych nie nadawały się do pracy w systemie. Proces ten musi być kontynuowany w latach następnych, aby zapewnić sprawne działanie całego systemu informatycznego, który jest podstawowym narzędziem pracy na wszystkich stanowiskach wzajemnie ze sobą poprzez system powiązanych.

Działanie Powiatowego Urzędu Pracy w Kolbuszowej w najbliższych latach musi zostać podporządkowane zmieniającym się realiom w zakresie obowiązującego ustawodawstwa oraz ilości środków finansowych, którymi Urząd będzie dysponował. Chodzi tu zarówno o środki na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu, w tym pozyskane z Unii Europejskiej jak również środki przeznaczone na bieżące funkcjonowanie urzędu. Tych ostatnich w 2004 r. będziemy mieć o 100 tys. zł. mniej w porównaniu do lat poprzednich zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Kolbuszowej.

W związku z tym na koniec grudnia 2003 r. dokonano wypowiedzeń umów o pracę 3 pracownikom etatowym zatrudnionym na czas nieokreślony a 2 pracownikom nie przedłużono umowy o pracę na dalsze zatrudnienie. Jest to poważny uszczerbek kadrowy dla tut. Urzędu i dalsza jego skuteczność zależeć będzie od działania pozostałych pracowników.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy zatrudnienia w tym opracowaniu wnioski nasuwają się same. Aby działać skutecznie nie tylko na lokalnym i krajowym rynku pracy należy dysponować odpowiednim zapleczem kadrowym i finansowym.